

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 36.
Scrisorile defrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
RESERVAȚIE se primește la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și în
sucursălele Birourile unionale:
în Viena: H. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emanuel Lerner.
Karlrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Spelka Nachf. Anton Oppelk.
în Budapesta: A. V. Goldbor-
ger, Ekstein Bernat. în Ham-
burg: Barclay & Lisemann.
PREȚUL ÎNSERȚIUNILOR: o se-
ră garsonă pe o coloană 6 or.
— Publicații mai dese după
tarifă și în viață.
— RECLAME pe pagină a 8 a o
seră 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXXIII.

„GAZETA” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaris:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Ca dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Afat abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 174.

Brașov, Sâmbătă 5 (18) August.

1900.

Serbările dela Strigoniu.

În zilele de Marți și Miercuri s'au petrecut în orașul de reședință a primatului unguresc, unde, după tradiție, s'a născut Sf. Stefan, serbările jubileului încreștinării Maghiarilor prin introducerea catolicismului în Ungaria.

Acest însemnat moment istoric a fost serbat în totă liniștea și cu totă pompa de câtră catolicii unguri, conform programului, care a fost mult discutat și a suferit multe modificări în zilele ultime.

Pe cât de liniștit a decurs serbarea, pe atât de agitate erau spiritele între Maghiari în ajunul ei, căci le frământa cestiunea cum se se facă și decă se aibă un caracter restrins confesional, sau se i-se dea un caracter de serbare generală națională. Catolicii și indeosebi cei din partida poporală au stăruit mult, ca se se dea festivităților jubilară un caracter regnicolar. Tocmai împrejurarea însă, că partida poporală a luat inițiativa pentru a da serbării jubileului această estindere, a stăruit nemulțămirea protestanților unguri și mai ales a aderenților politiceii bisericesci liberale, cari se temeau ca nu cum-va prin această serbare se se altereze principiul lor, că statul este neconfesional.

Astfel cu ocasiunea această s'a dat pe față în mod bătător la ochi, că între Maghiari domnesce mare disarmonie și un antagonism și mai mare în privința confesională și că simțul religios cu cel național a ajuns a veni în conflict și la ocașiuni însemnate, cum era cea de față.

Guvernul, scim, împins de curentele contrare, a căutat în urmă a lua o poziție de mijloc, prin care fapt însă a contribuit și mai mult la ațitarea nemulțumirilor din dife-

ritele tabere. Întâiu a dispus, prin ordine rezervate, se nu ia parte și organele statului în mod oficios la serbare, ca se nu se atingă susceptibilitățile confesionale. Mai în urmă însuși Coloman Szell s'a hotărât a lua parte cu câți-va miniștri la festivitățile din Strigoniu, se dice că numai în urma atitudinii Curții, care a trimis acolo ca reprezentant al ei pe arhiducele Frideric.

N'au fost așa-dér la Strigoniu reprezentați, decât numai Ungurii catolici, pe lângă casa domnitore și guvern. Maghiarii de alte confesiuni ca și neo-maghiarii jidovi și neconfesionalii n'au luat parte, deși s'a fost accentuat cu atâta aplomb, că serbarea dela Strigoniu nu era numai jubileul creștinismului, ci și al regatului unguresc.

Despre confesiunile nemaghiare nici că mai pôte fi vorba. Și această nu numai fiind-că — cum dice fôia partidei poporale „le-au amărit până la suflet regimul liberal maghiar” ci și din alte cauze despre cari ni-se va da ocașiune a vorbi pe larg.

Astfel serbarea a rămas restrinsă la cercul catolicilor unguri și primatele, precum și ministru-președinte — cu totă elocința desfășurată și cu totă accentuarea, că deși s'au schimbat împrejurările și religiunea deosebesce pe cetățeni, corôna îi unesce pe toți — n'au putut se-i dea caracterul dorit general.

Serbările vor avé o continuare la Budapesta, unde se va ține și un meeting catolic. După aceea vor izbucni din nou disarmoniile, unii puind vina la toate pe agitațiile partidei poporale, ér alții făcând răspundători numai și numai pe „Maghiarii neconfesionalii său Jidovi, cari s'au suit în spinarea Ungariei creștine”.

Ștudenții maghiari în Paris.

În sfârșit se aude o voce maghiară, mai mult său mai puțin sinceră, privitor la cele ce s'au petrecut în congresul internațional studentesc din Paris între reprezentanții tinerimei academice române și maghiare. Vocea această o vedem „ilustrând” colonele foilor unguresci. Unele din aceste foi retac faptele întâmplare, altele vorbesc numai în generalități și érași altele, ca „Aradi Kôz'ony”, publică un comunicat foarte instructiv pentru șovinii încăpăținați. Din acest comunicat apare evident fiascul, ce l'au suferit reprezentanții tinerimei academice jidano-maghiare și cauza nedreptă pentru care merseseră se lupte la Paris.

„Aradi Kôz'ony” publică anume în nr. său dela 15 August următoarele sub titlul „Infrângerea studenților maghiari în Paris.”

„La congresul studenților din Paris tinerimea maghiară a îndurât o urită infrângere. Ar fi păcat se se tănușcă lucrul... Românii, pe lângă o conducere unitară, au figurat în congres ca grupare organizată, pe când Maghiarii, fără solidaritate, s'au purtat în mod contradicțor. Românii vorbesc escelent limba franceză, între Maghiari nu s'a găsit nici unul, care se fi putut ține o vorbire în limba franceză. Românii au votat tot-déuna uniform, Maghiarii însă divisați, o parte așa, altă parte altfel. Și nu odată s'a întâmplat, că neacunosând limba franceză și neavând conducere — au aplaudat rezultatul unei votări, contra căreia la votare au luat poziție, — ceea-ce a produs o opinie foarte ciudată la conducerea Congresului.

„Este important din punct de vedere politic, că reuniunile studentesci valahe din Oradea-mare, Clușiu și Lugosi au format în congres un grup cu reuniunile studentesci din România, ba ca președinte al grupului, așa-dér ca unul din vice-președinții congresului, au ales pe ascultătorul dela universitatea din Clușiu Scurtu. În urma această pe studenții din România i-au reprezentat oficial în congres un cetățen ungar, și dinpotrivă, președintele grupului român a reprezentat tot odată și reuniunile studentesci din Ungaria.

„În contra acestei alegeri delegații maghiari au răspuns cu strigări de „a bas!”, cu

lărmuire și cu a bate în bănci. La asta însă unul din delegații români a observat, c'o fină ironie, se nu poftescă domnia a sbiera, ci se poftescă a merge la tribună și a veni cu argumente. Răspunsul din partea Maghiarilor a fost *mutenia generală*.

„Indolența Maghiarilor în cestiunea această este cu atât mai detestabilă, cu cât tactica Românilor, de-a forma un unic grup cu reuniunile studentesci române din Ungaria și de-a alege de vice-președinte un student român din Ungaria, nu s'a întâmplat de rândul acesta ca o surprindere. Tot așa au făcut ei și la ultimul congres din Turin; așa-dér Maghiarii s'ar fi putut pregăti, ca est-an se aibă alt rol.

„Dér și față cu cestiunile mai mici, Maghiarii au stat incapabili. Așa de es. când Românii s'au plâns, că pe studentul Lucian Bolcaș l'au dat afară din Oradea-mare și când această s'a prezentat ca o prigonire politică, răspunsul din partea maghiară a fost numai: „Nu așa stă lucrul”. Dér, cum stă, nimeni n'a spus-o.

„Pentru lămurirea situațiunei era foarte favorabil prilejul și din împrejurarea, că studenții jidani din România și-au prezentat gravaminele în Congres. Așa, ei au mai spus și aceea, că nu sunt admisiți ca membrii în reuniunile studentesci române. Românii au declarat atunci, că Jidovii nefiind naturalizați, nu pot fi admisiți ca cetățeni români. Dimpotrivă, tocmai Românii nu și-au ales în congres ca reprezentant oficial un cetățen român, ci un cetățen ungar. Scoțându-se la ivelă această contradicție, s'ar fi micșorat esențial în Congres simpatiile față de Români, fiind-că s'ar fi arătat violența lor.

„Dér destoinicia Românilor a câștigat simpatiile congresului și a conducerii acestuia pentru cauza română. Președintele congresului Effisio Giglio-Tos, de pildă, a închis una din ședințele congresului cu declarația, că membrii congresului nu consideră pe Români numai ca pe nice amici, ci chiar ca frați.

„Studenții maghiari nu pot privi declararea această ca o victorie, cum le place a vesti. Într'adever, viitorul congres studentesc trebuie se-l pregătescă și se-l organizeze studenții maghiari cu totul altfel.”

Am reprodus comunicatul acesta fără de a-l comenta. El este dór' cel mai strălucit comentariu și cea mai nimerită apretiare la tot ceea-ce s'a scris în presa maghiară cu privire la congresul studentesc

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Dreptul la fericire.

De I. A. Potapenko.
(Urmare).

În séra zilei următoare Curtanov își schimbă puțin planul, el avu intențiunea se petrecă trei zile întregi la Posdnev, spre a se recrea după călătoria obositoare, dér acum vădă, că aici nu se putea nici de-cum recrea.

În momentul când conductorul a numit satul Cioplino, care îi era cunoscut, deși numai după nume, se înfățișă în fantasia lui icôna unei idile liniștite țărănesci și nu mai putu se stea în vagon. Dér n'a aflat o idilă. Posdnev i-s'a arătat, deodată, în totă grandôrea lui — ca un om, care trăia în cea mai rușinosă trândăvie, care ajunse așa departe, încât putu se aibă în societatea sa pe un unchiu cu nasul roșiu și o „rudă” mută, care miolăia numai, și cari ambii lăsau se fi hrăniți de el; i-s'a arătat, ca un om, care își uitase toate nișu-înțele juneței sale și-si dedicase viața măn-cării și somnului. Dér ce era mai réu, el

făcu această fără nici o cauză internă. Multi ômeni ajung la harul acesta, după-ce au suferit un naufragiu moral, după o adencă desperare, dér el nu pățise nimic de felul acesta. Era un om lipsit de ori-ce foc și de ori-ce pasiune, serman și fără de caracter. În tinereța sa l'a mai susținut viața la șoolă și mai târziu timpul studiilor, precum și interesul ce-l avea față cu ele, și-i alungară firea sa somnuroasă; după aceea însă viața câmpenescă cu comoditățile ei lăsă curs liber trândăviei sale născute, iute se acomodă acestei vieți, care-i plăcea deosebit și acum trăia ca un animal, care n'are a se îngriji nici chiar de hrana sa.

Tôte acestea exercitară un efect de-primător asupra ôspelui. Cu gazdele sale se întâlnia numai la masă: la ceaiu, la dejun, la prânz și la cină. Ei și păreau, că numai atunci trăesc. În restul timpului ei durmiau său umblau prin casă tândălind și câte-odată umblau în sus și 'n jos și prin grădină. Natura nu-i atrăgea; ei prefereau paturile și canapelele și se trezeau numai când priveau la bucatele nutritive, său când beau câte-va pahărele de rachiu și acestea reagau asupra lor. Pe Darja Pavlovna o văduse numai de două ori mergând iute prin grădină și ascundându-se prin tuf-

șurile ei. Fără îndoială, ea avea acolo vr'un loc favorit, unde își petrecea cu ôrele întregi, ca o fiară sêlbatică în vizunia ei. La masă era tot-déuna aceeași, servea ceaiul le împărția la toți bucatele, dér vorbea numai cu servitorii, adecă când le da câte un ordin. Curtanov n'a auzit, ca ea se se fi adresat vre-o dată cu vr'un cuvânt câtră barbatul său câtră rudele sale. Ea pleca dela masă îndată-ce nu mai avea acolo de lucru ca stăpâna casei. Curtanov nu putu pricepe rolul ei în această casă. Din esteriorul ei, din espresiunea feței ei, din purtarea ei tăcută, serioasă, care denota adeseori un dispreț ascuns, putea se conchidă, că sufletul ei era foarte torturat, dér această era numai o presupunere.

„Aici se petrece vre-o dramă”, își gândia Curtanov când privea la fața ei frumôșă cu trăsăturile fine și cu ochii inteligenți lucitori; „dér se pare, că totul este o enigmă de nedeslegat”. Și el nici că se simția chemat a-o deslega.

La cină el dîse câtră Posdnev. că mâne dimineță va pleca.

„Ți-am spus eu, că nu vei puté-o duce aici!” răspuse Posdnev o'un suris obosit.

„Nu... trebuie se mé grăbesc!” dîse Curtanov. „Mi-am greșit calculul...”

Ca din întâmplare se uită la Darja Pavlovna și observă, că peste fața ei trecu o umbră ușoră. Ea îi aruncă o privire, pe care o simți, că-i îndreptată asupra-i, o privire serioasă, esaminătoare, care părea, că vrea se pătrundă sufletul său. Dér curând el o uită, fiind-că Darja Pavlovna își reluase după aceea purtarea ei obișnuită și după deca minute dispăru, ca tot-déuna.

Înainte de a se retrage în odaia sa, el își luă rămas bun dela Posdnev, de-ôrece nu putea spera a-l vedé în dimineța următoare. Peste nôpte durmi foarte bine și dimineța, când oblonurile dela ferestrele casei erau încă pretutindenea închise, el plecă la stațiune.

Trenul, pe care-l aștepta, era un tren de marfă, dér avea și câte-va vagoane de pasageri. El se mișca nesuferit de încet. Curtanov avea de gând se mergă cu el vre-o două-trei stațiuni, apoi se se dea jos și se aștepte trenul de persoane, cu care venise dela graniță. Voia numai se plece odată și se se despartă de locuitorii din Cioplino.

După trei stațiuni veni un mare bufet. El se dădu jos și dejună. Trenul încă nu plecase, când vădă, că un ampoliat dela calea ferată mergea la masa cea lungă

din Paris. Maghiarii înșiși își recunosc *fiascul* suferit și, după cum dice comunicatul, „înfrumșetările n'ar face, decât să așternă și pe viitor patul cald al păcăleliilor de felul acesta.“

Din România.

Sub titlul „*Situațiunea în cestiunea bulgară*“ „Constituționalul“ de azi scrie următoarele:

Măsurile energice luate de guvern și tonul firm al notelor române datela Sofia, au produs adevărată consternațiune în sferele cărmuitoare bulgare.

Diarele române sunt confiscate în Bulgaria și toate măsurile sunt luate acolo pentru-ca publicul sănătos să nu fi pus în curent cu descoperirile, ce se fac la noi.

De altă parte un vânt de reacțiune violentă a cuprins comitetele secrete. Raporturi din diferite puncte aduc scirea, că comitetul macedonean face sforțări mari pentru a înjgheba, cu ajutorul Bulgarilor români, evanunea prevențiilor, cari sunt depuși la Văcărești. În Ruscuc chiar se agită ideea unei mișcări a elementului bulgar din țară.

Nu este un mister pentru nimeni, că pe câmpul Gărei vechi din Ruscuc, o cetă de 4 sau 500 de tineri macedoneni fac zilnic exerciții militare sub conducerea unor ofițeri și sergenți din armata regulată.

La Parquet ni-s'a confirmat realitatea tentativelor, din fericire avortate de evasiune în masă a arestanților.

Bulgaria oficială pare că nu mai există și că cea de criminali furioși din Comitetul macedo-andrinopolitan (acesta este titlul lui oficial) dirige totă acțiunea guvernamentală.

Vecinii noștri pot sci un lucru: pază bună se face în țera românească.

*

D-l prim-procuror Miclescu și judecătorul de instrucțiune d-l Florescu au lucrat până ieri noaptea târziu la parchet.

Spiru Alexoff, băcanul, Trifanoff, studentul Peteff și asiului Dumitroff au fost ținuți la interogator până la ora 1 din noapte.

Ultimele depozițiuni ale acestora par a fi fost de cea din urmă gravitate.

La ora 5, parchetul a făcut o descindere la locuința băcanului Alexoff din Calea Moșilor, unde s'a confiscat *intreaga corespondență a acestuia*.

Două nouă arestări au fost operate ieri în legătură cu asasinatul profesorului Mihăileanu, doi Bulgari, Mihail Ivanoff din str. Fraților 38 și Ivanciu Nicola din str. Bucur 19.

Nici unul din aceștia nu voesc să dea nici o relație asupra stării lor civile și nici voesc să-și arate pașaportele, sau alte acte.

*

D-l Ștefănescu Goangă, procurorul din Brăila, a redeschis instrucțiunea în afacerea asasinatului lui *Stelian Ștefanović*, făptuit

dela un călător la altul, arătând fiă-cărnia o cuvertă și întrebând după ceva. Amploiatul ajunsese și la densus și plecându-se spre el îi arată adresa de pe cuvertă.

„Sunteți d-văstră, pôte, d-l Curtanov?“ îl întrebă, cum întrebăse pe cei mai dinainte.

Acosta surprinse pe Curtanov foarte tare. Pe telegramă sta scris: „Pasagerului Curtanov“. Cine putea să scie, că el se afla tocmai aci? Cine voia ceva de el? Cine îl urmărea?

„Da, eu sunt!“ răspuse el cu o mirare vădită și conțeni a mânca mai departe. Simțea mare nerăbdare, când fu rugat a merge în birou, unde a trebuit să chiteze primirea. El trecu apoi pe peron, desfăcu telegrama și ceti: „Dacă ești un om bun, așteptă-mă. Vin cu trenul de persoane. Darja Curtașev“. El ceti și receti aceste cuvinte de dece ori și totuși duse la sfârșit: „Nu înțeleg nimic, absolut nimic“. După-ce însă se întorse la buffet și începuse să mănec mai departe, își aduse de-odată aminte de privirea esaminătoare, ce o îndreptase asupra-i în preseră la cină Darja Pavlovna. Așa-dér acastă privire n'a fost fără de însemnătate!

(Va urma.)

înainte cu câțva timp acolo. Asasinul George Nedelcoff a fost adus la parchet și interogatorul se urmăze în vederea stabilirii legăturilor, ce ar fi existând între acesta și comitetul revoluționar macedonean.

Sciri mărunte.

— Ministerul de interne a trimis o circulară amănunțită autorităților în privința aplicării regulamentului pentru libera petrecere a străinilor în România. Ministerul de interne a trimis autorităților și formularele pentru biletele de liberă petrecere.

— Ministerul de interne a adresat o circulară polițiilor dela punctele de frontieră, în vederea unei stricte și vigilente observațiuni asupra străinilor, cari vin în țară.

— Archimandritul Nicodim Munteanu a fost numit archimandrit de scaun al Mitropoliei Moldovei, în locul vacant prin demisiunea archimandritului Daniil Obreja.

— O delegațiune a comunităților israelite din țară a înmănat d-lui președinte al consiliului de miniștri o petițiune prin care arată, că actuala stare de lucruri este dăunătoare și Evreilor și țerei, și cer ca să li-se permită reorganizarea comunităților israelite după modelul celor dela 1851.

— Incerucșătorul „Elisabeta“ a plecat ieri la Sulina pentru a procedea la regularea busoalelor. La 5 August v. d-l admiral Murgescu se va imbarca pe acest incrucșător și împreună cu bricul „Miroca“ și cu șlepurile „Smeul“ și „Sborul“ va forma o diviziă de manevre.

— D-l D. Dinicu a fost numit definitiv profesor de violoncel la Conservatorul din Bucuresci.

— Din Paris se anunță, că juriul espoșiției a conferit medalia de argint talentului pictorului român Simonide, pentru lucrările sale.

— Un mare incendiu a izbucnit ieri la pădurile dela Valea-Largă, din apropiere de Sinaia, proprietatea d-lui G. Gr. Cantacuzino. S'au trimis ajutoare.

— De trei zile Marea Neagră este foarte agitată, din cauza vântului. Vapórele au sosit la Constanța cu mari întârzieri.

— O epidemie de disenterie a izbucnit cu oarecare violență în județul Iași. Scirile sosite la ministerul de interne spun, că cea mai mare parte din comunele rurale sunt infectate. Serviciul sanitar a luat măsuri de combatere.

O cuvântare a regelui Serbiei.

Regele Alexandru, primind asociația țăriștilor din Belgrad, a ținut o cuvântare, din care estregam următoarele părți mai caracteristice:

Când ambii miniștri, cari au voit să depărteze pe logodnica mea, s'au înapoiat la palat, am chemat în cabinetul meu de lucru pe ministrul de interne Gencio și l'am întrebat, decât, împreună cu colegul său Neșic, a căutat să depărteze pe Draga mea. El tăgădui. Atunci i-am spus:

„D'abia ați aflat despre logodna mea și imediat v'ați servit contra mea de mijloc nepermise și ați operat în dosul meu. Ați încercat a mă juca, și de sigur ați luat oarecari măsuri în contra mea, dér eu v'am surprins. Aci aveți proclamația mea, cătră popor (și iscăind proclamația în fața sa i-o remisei), veți ave domnule ministru, a vă da sēma la spânzurătoare, decât nu vă veți îndeplini datoria“. Apoi îl concediai și mă dusei la logodnica mea.

După ce povesti cum logodnica sa era deja gata a părăsi Serbia și cum a împiedecat-o dela acest pas prin fratele ei, cadetul Lunjevița, regele continuă:

...Se dice, că trebuie să nismim a ne apropia de Occident. Convingerea mea este, că nu trebuie să nismim la alt-ceva. decât a îmbrăca o haină occidentală. Serbia, înainte de toate, trebuie să-și procure din Occident puștile, armele și munițiile sale, căi ferate, mașini etc., dér trebuie să păstreze tipul său național. Serbia trebuie să rămână Serbia. Nici odată progresul Serbiei n'a fost mai mare, decât când și-a avut suverana sa națională din țară. Cea mai bună dovadă cum-că ceea-ce am făcut e bine, e că împăratul Rusiei a acceptat a-mi fi naș la căsătorie. Astăzi Serbia n'are de privit, decât la mine. Acum, că-mi întemeiez propria mea casă, începe o stare cu totul nouă; nimeni nu va avé motive a dera revizuirea unui regim de partid.

Bărbații de stat bătrâni au lăsat celor tineri grija de a mă susține.

Deși și eu sunt tiner și Serbia e asemenea tineră. Bărbații, cari s'au arătat

a-mi fi prietini în aceste momente, cele mai grele din viața mea, vor rămâne atari și în momentele mai târzii, mai ușore.

Auditoratul în armată.

S'a scris mult, ca tinerii noștri ce carieră se îmbrățișeze după absolvirea studiilor lor. Pe lângă toate acestea tinerii noștri sunt în mare îndoială, nesciind ce să facă? — Ca să fiu cât-va întru ajutor acestora voi scrie ceva despre *auditorat*, ca așa juriștii noștri absoluți să cunoscă mai de-a-prope organismul acestei instituțiuni militare judiciare.

Publicul cel mare român, și îndeosebi părinții, abia au cunoștință despre existența și organismul auditoratului, și asta pôte fi, cauza, că așa puțin tineri se dedică acestei cariere, care le oferă, pe lângă o existență materială splendidă, și o pozițiune distinctă în societate.

Auditoriatul are menirea, de-a administra justiția criminală și serviciul judiciar în armată, cât și la marina derăsboi; pe lângă asta mai are menirea, de-a da consilii de drept comandanților militari și a fi întru ajutor în afacerile de drept.

Auditorii armatei și ai marinei de răsboi formeză în totalitatea lor un corp oficeresc și statul lor concretual se compune în statul lui de pace din 5 generali, 8 coloneli, 18 locotenenți-coloneli, 137 majori, 60 căpitanii de I clasă și 21 de clasa II, 21 locotenenți și actualminte 20 practicanți; numărul acestora se pôte, după trebuința mării, să micșoreze.

La marina de răsboi: sunt un colonel, un locot.-colonel, un major, 2 căpitanii de I clasă, doi de II-a clasă și un prim locotenenț.

Actualmente în totă monarchia avem aplicați dintre Români numai 2 vice-coloneli, adică pe d-nii Ioan Mihăilțianu și Michael Bălăbanu (ardeleni), un căpitan de I clasă Eugeniu Pop (maramureșan) și 3 practicanți, d-nii George Drogli (bucovinien), Dr. Adrian Nedelco (bănățean) și Corneliu Bardosy (ardelean). Într'adever, un număr de tot neînsemnat față de imensa sumă a soldaților noștri, cari în lipsă de auditori din neamul lor, sunt avisați de-a fi ascultați și judecați de juși străini, cari în cele mai multe cazuri nu cunosc nici obiceiurile, nici limba noastră.

În cas de răsboi statul auditorilor se pôte mări. Dintre generali unul este șeful despărțământului IV în ministerul de răsboi, 3 sunt referenți la tribunalul suprem militar, unul director de cancelăria al tribunalului superior.

Colonelii auditori sunt aplicați ca referenți la tribunalele superioare, érá unul este șef în secțiunea VII de marină a ministeriului de răsboi.

Locot-coloneli și majorii sunt referenți la comanda de corp și la admiralitate la portul din Pola, érá deosebi majorii conduc judecătorile de garnisonă și cea de marină din Pola.

Căpitanii și prim-locotenenții sunt împărțiți, ca juși, la judecătorile de garnisonă și de marină, auditorii dela judecătorile de garnisonă și de marină sunt stabil aplicați și aparțin statului acestora, sau se țin de un regiment; aceștia sunt dator a cunoșce limba regimentului. Tocmai împrejurarea acosta ar trebui să îndemne pe tinerii noștri, ca cât mai mulți să îmbrățișeze cariera auditorilor.

Practicanții se întrebunțeză la lucrările de concept, de manipulațiune, sau ca grefieri la compunerea protocoalelor, și se pregătesc astfel practice la oficiul de jude militar; ei sunt obligați a practica pe lângă asta 9 luni la un tribunal civil și a asculta cursul pentru studiarea dreptului militar personal, cel comun civil, cât și a altor legi judiciare, și a depune cel mult în 3 ani esamenul de jude militar.

Pe practicanți îi numesc ministrul de răsboi, petițiunile acelora, cari nu sunt în serviciu public, sunt a-se așterne de-a dreptul, érá cei, cari sunt în serviciu public, sau în statul militar de rezervă, au să așternă cererile lor pe calea superiorității lor concernente.

Lângă cereri, sunt a-se alătura: Documentul, că petentele n'a trecut etatea de 30 ani, că aparține unei părți a monarchiei, că a satisfăcut obligămintului său de miliție, că nu este căsătorit și are o purtare morală nepătată; cum-că a absolvat universitatea sau vre-o academiă de drepturi, și a depus esamenul de stat judiciar, că cunosc pe deplin limba germană și o altă limbă vorbită în monarchie, — și că se pôte susține din ale sale proprii, până la aplacidarea unui ajutor, care este de 1600 corone pe an.

Din condițiunile aceste rezultă, că se pune mare pond, ca aspiranții să cunoscă pe deplin limba germană, în care îndată, după intrarea lor în praxă, au să soie nu numai vorbi corect, dér să și concipieze în astă limbă, — ceea ce vor puté ajunge numai în ael cas, când vor fi studiați cel puțin vre-o câte-va clase în școala medie cu limba de propunere germană, sau vor absolva vre-o câte-va cursuri de drept la universități germane sau din Austria, bună-ora a celei din Cernăuți în Bucovina; — și că în urmă numai acei juriști absoluți pot concurge la un post de practicanț, cari au servit anul de voluntar, ceea ce se cere la ori și care oficiu militar, încât numai acela pôte aspira la vre-un post de oficiu militar, care tot-de-odată a depus deja esamenul de oficer în rezervă.

În fine mai observ, că după ce delegațiunile din anul esirat au decis, ca personalul auditorilor să se înmulțescă cu 20, tinerii noștri, cari intră la auditorat, vor avé cu atât mai mari șanse de avansare, cu cât în timpul cel mai scurt se va introduce și la noi procedura penală militară cea nouă, — când apoi și personalul auditorilor are să fiă augmentat la numărul recerut de acosta procedură, basată pe principiile cele mai moderne.

„Mars.“

SCIRILE ȚILEI.

4 (17) August.

Dela Esposiția din Paris. Recompenzele următoare au fost acordate *exposanților români*: Clasa V (Invetămăntul special agricol) *Mare premii*: ministerul agriculturii al României; *Medalii de aur*: Școala superioară de medicină-veterinară din Bucuresci. Clasa II (Invetămăntul secundar) *două Medalii de aur* ministerului de instrucțiune publică pentru școalele de băieți și de fete. Clasa III (Invetămăntul superior) *Mari premii*: Academiei Române și ministeriului instrucțiunii publice. *Medalii de aur*: Școalei de poduri și șosele din Bucuresci și societății române geografice. Grupa I (Educațiune și invetămănt) Clasa I (Invetămăntul primar) *Mari premii*: ministeriului de instrucțiune publică, administrației domeniilor Coronei și orașului Bucuresci. *Medalii de aur*: orașului Bucuresci, orașului Iași și casei școalelor. Clasa VI (Invetămăntul special industrial și comercial) *Medalie de aur*: ministerul agriculturii.

Serbările din Strigon. Alături s'au făcut în Strigon, rezidența primatului, serbările catolice jubulare, despre cari am amintit Țilele acestea. S'a desfășurat o pompă și strălucire estra-ordinară. Monarhul a fost reprezentat prin archiducele *Frideric*. Dintre miniștrii au luat parte: *Szell, Wlassics, Daranyi, Lukacs* și *Ploss*. Era de față întreg corpul prelaților romano-catolici unguri. Printre aceștia s'au vădut, na scim cum și de ce, episcopii români uniți dela Gherla și Lugos. Serbările și-au luat începutul printr'un conduct impozant, participând la el școalele, alumnii seminariilor, diferite reuniuni și deputațiuni etc. În marea Basilică s'a oficiat un serviciu divin festiv, la care a pontificat primatele Vaszary. După liturgiă s'a cântat un *Te-Deum*, pe care l'au ascultat toți stând în picioare. Clopotele dela toate bisericile sunau. Îndată după serviciul divin archiducele *Frideric* a părăsit orașul. La palatul primatului s'a dat un mare banchet, participând și amintiții archierei români. Aici au ținut toast primatele Vaszary și ministru-președinte *Szell*. Amintim despre ele

mai jos. După banchet miniștri au plecat la Budapesta. Săra a fost o mare retragere ou lămpioane și muzică militară.

Răspunsul la condolența diariștilor. D-l Al. Ciurcu, președintele „Sindicatului diariștilor” din București a primit din partea marchisului *Beccaria d'Inca*, ministrul plenipotențiar al Italiei la București, ca răspuns la telegrama de condolență expediată în numele sindicatului diariștilor cu ocazia morții Regelui Umberto, următoarea scrisoare, în care se dice între altele: Ex. Sa marchisul Visconti-Venosta mă rogă să mă fac pe lângă d-vostre, domnule președinte, interpretul mulțumirilor Majestății Sale Regelui Victor Emanuel, care a fost cu deosebire atins de sentimentele de simpatie manifestate de „Sindicatul diariștilor din București”.

„Coronă, inimă și limbă”. Despre aceste trei concepte s'a vorbit în toasturile, ce le-au ținut la Strigon primatele *Vaszary* și ministrul-președinte *Szell* la banchetul dat după serbarea de alaltăieri. Primatele *Vaszary*, golind paharul în sănătatea papei Leo XIII și a Majestății Sale monarhului, a dis între altele, că „sânta coronă (ce a trimis-o înainte cu 900 de ani papa Silvestru pentru a fi încoronat cu ea primul rege Stefan) unesce pe toți”, căci „cu sânta coronă, care nu însemnează aici o putere nelimitată, s'a contopit conceptul patriei, fi-a-care cetățen este membrul ei, ori de care confesiune ar fi, ori-ce limbă ar vorbi, numai inimă maghiară se aibă”. Adecă cei ce n'au „inimă maghiară”, nu pot fi membrii coronei sf. Stefan, după cea mai nouă dogmă politică a lui *Vaszary*. Ministrul-președinte *Szell* goli paharul în sănătatea lui *Vaszary*. El a dis între altele, că ori-cine poate să adore pe Dumnezeu și în biserica lui și poate să-i iubească patria în ori-ce limbă, „dăr să iubească patria maghiară și să vestească gloria ei”. — Nu s'au putut suferi, dăr, nici cu ocazia acesta să nu facă politică.

In loc de cunună pe mormântul lui Dr. Ioan David au contribuit pentru Masa studenților români din Brașov d-nii: Virgil Onițiu 5 cor., Dr. George David 5 cor., Dr. Octavian Vasu 5 cor., Dr. Sextil Pușcariu 3 cor., N. Sulică 3 cor., Liviu Pandrea 3 cor., Ioan Pricu 2 cor., George Dima 10 cor., Dr. Val. Branicea 5 cor., Victor Branicea 2 cor., Dr. Alexandru Străvoiu 20 cor., N. Flușturean 3 cor., G. Șerban 2 cor., Ioan Pricu 2 cor. Cu totul: 70 cor., adică șapte-deci cor. — Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov mulțumesc pentru piósele daruri.

Magnat ungar sinucis. Baronul *Mihail Forgach*, fost locotenent, și-a tras dăilele acestea un glonț și a murit.

Aniversarea bătăliei dela Metz. Comitetul german, ce se constituise pentru a celebra anul acesta într'un chip mai strălucit ca ori când, a trei-decea aniversare a luptelor date în jurul orașului Metz, a suferit din partea guvernului german un eșec cu totul caracteristic. Acest comitet, care număra printre membrii săi persoane de cea mai înaltă distincție, precum și trei generali în retragere din al 16-lea corp de armată, se adresase ministrului de lucrări publice spre a obține, ca până acum, o reducere de jumătate asupra билетelor de drum de fier, luate de veteranii din 1870 și de „uniunea războiului”, care ar fi voit să vină la Metz pentru a participa la celebrarea acestei a trei-decea aniversare. La această cerere, ministrul a răspuns printr'un refus categoric, declarând, că nici armata, nici guvernul civil nu vor lua parte anul acesta la nici o manifestație amintind, războiul din 1870. Se crede, că acest răspuns a fost dictat de evenimentele, ce se desfășură în China.

Ministrul de comerț și cărțile postale ilustrate. Ministrul de comerț a dat de curând următorul ordin cu privire la cărțile postale ilustrate: În corespondența internă, precum și în cea cu Austria și Germania, pe cărțile de corespondență se pot lipi și fixa în partea

opusă florilor, sau alte lucruri de ornament în așa măsură numai, încât acele să nu fiă știrbite în caracterul lor de corespondență deschișă. Se pot lipi ornamente pe cărțile postale, așa ca ele să formeze un întreg. Mostre de valoare și alte lucruri, cari nu aparțin ornamentelor nu sunt permise a se fixa pe cărțile postale, căci ele sunt a se manua și timbra ca epistole.

Anarhiștii espulsați. Eri a fost espulsați din România anarhiștii *Amedeo Rossi*. Ați va fi espulsați anarhiștii *Giovanni Terzi*.

Concertul micii pianiste Adelina Germain, care era să se țină mâine, Sâmbătă, s'a amânat pe *Mercuri* 22 Aug. st. n.

Adunări ale despărțimentelor Asociațiunii.

Oravița, 14 August 1900.

Convocare. P. T. Domni membri ai Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului rom., despărțimentul Oravița, precum și toți binevoitorii și sprijinatorii culturii poporului rom., sunt invitați la adunarea cerouală, ce se va țină Duminecă în 2 Septembrie a. c. st. nou în Sasca-montană, cu următorii

Program.

I Înainte de amiazi. 1) Participarea la serviciul divin, ce se va celebra la 10^{1/2} ore a. m. în biserica gr. or. rom. din Sasca-mout.; 2) Deschiderea adunării; 3) Raportul casarului; 4) Raportul comitetului cercual și revizuirea rațiociniului; 5) Stabilirea bugetului; 6) Acvirarea de membrii noi și încassarea taxelor; 7) Alegerea comitetului cercual; 8) Esmiterea a 2 delegați la adunarea generală a Asociațiunii; 9) Eventuale propuneri.

II După amiazi: 10) Disertațiunii, care se vor insinua directorului cu 24 de ore înainte de adunare; 11) Verificarea protocolului și încheierea adunării.

Ioan Perian, secretar. *Ilie Trăilă*, director.

Beiuș, 12 August 1900.

Invitare. Conform statutelor Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român §. 45. p. 8. comitetul cercual al despărțimentului Beiuș a fixat locul adunării generale din acest an în *Rogoz*, pe ziua de 2 Septembrie st. n. la 11 ore a. m. în biserica gr. cat.

În urma acesteia St. D-ta ești poftit și rugat a participa la această adunare și a îndemna și pe alți inteligenți și popor ca prezentându-se în număr cât de mare să conlucre la promovarea scopului acestei Asociațiunii de mare importanță pentru poporul nostru.

Programul: 1) La 8 ore a. m. S ta liturghie; 2) Deschiderea ședinței; 3) Raportul comitetului; 4) Alegerea comisiunilor de câte 2 membrii: a) pentru censurarea rațiunilor. b) pentru înscrierea de membrii noi și încassarea taxelor; 5) Alegerea a doi delegați pentru adun. generală a Asociațiunii, ce se va țină la baile Herculanee; 6) Disertațiunii; 7) Raportele comisiunilor; 8) Eventuale propuneri și interpelări.

Antoniu Palladi m. p. direct. desp.

Nicolau Fabian m. p. secret. desp.

După adunare banchet; prețul de covertă 2 fl. Festivitățile vor urma la 7^{1/2} săra.

Războiul în China.

Înaintarea aliaților.

Telegramele din urmă confirmă scirea, că trupele aliate se apropie tot mai mult de Peking. Ele au ajuns la depărtare de 25 miliarde de capitala chineză. Până aici aliații au ajuns fără a li-se pune pedecă serioasă, fiindcă au avut să lupte numai cu trupe chineze mai mici.

Nu se știe, în care parte se află armata chineză, care înainte cu câte-va zile era prezentată în colorii înspăimântătoare.

Află-se ea sub zidurile Pekingului și aiurea, unde așteaptă să dea piept cu aliații?

Grabnica înaintare a aliaților a produs mare agitațiune în Peking. La sfatul lui *Li-Hung-Ciang* guvernul chinez ar fi înduplecat să estradea pe ambasadori, dăr sub condiția, ca aliații să nu între în Peking. China se obligă să înceteze ostilitățile și face propunerea să se compună un tribunal ales, care pe baza stipulațiunilor din Haga să rezolve conflictul ei cu puterile.

Telegrama lui Pichon.

Ministrul frances de externe *Delcassé* a primit o telegramă dela ambasadorul în Peking *Pichon*, datată dela 9 August, dîcînd, că *Ciung-Li-Yamen* a informat pe miniștri străini, că *Li-Hung-Ciang* a fost însărcinat să negocieze, prin telegraf, cu puterile. *Pichon* adaugă:

„Nu șcim nimic din cele ce se petrec în afară de legațiunii, cari sunt încunjurate de baricade și de lucrări ofensive; dăr cum s'ar pute negocia, fără ca corpul diplomatic să-și fi redobîndit drepturile și fără ca teritoriile legațiunilor să fi fost evacuate? Dăcă negocierile împedecă mersul trupelor străine, cari sunt unica noastră scăpare, riscăm să cădem în mâinile Chinezilor. Cartierul legațiunii Franceiei este încă ocupat de trupele imperiale, cari n'au încetat încă cu totul focul lor. Tote apartamentele legațiunii au fost arse, împreună cu tot ce cuprindeau. Suntem reduși la rația de asediu; avem hrană de cal, orez și pâne numai pentru cinspredece zile”.

Debarcarea trupelor engleze împedecată.

„Agenția *Renter*” află din *Shanghai*, că trupele engleze venind din *Hong-Cong* n'au putut debarca, din cauza împotrivirii vice-regelui. Se atribuie atitudinea vice-regelui influenței consulilor Franceiei și Rusiei. Amiralul *Seymour* așteaptă instrucțiunii dela guvernul său.

Agitația contra misiunilor.

Consulul frances la *Canton* telegrafază, că agitația contra misiunilor devine îngrijitoare în districtul *Sanatu*. Mai multe comunități creștine au fost prădate și arse.

Rușii și mareșalul de Waldersee.

„Mesagerul Guvernului” rusesc dîce cu privire la numirea mareșalului de *Waldersee*, că în momentul când puterile discutau cestiunea comandamentului suprem în China al trupelor internaționale, împăratul Germaniei s'a adresat direct Țarului și celorlalți șefi de stat, pentru a-le propune pe mareșalul de *Waldersee* ca comandant al trupelor pe teritoriul provinciei *Pecili*. Țarul n'a făcut nici o obiecțiune, pentru-că recunoscea nevoia unității direcțiunii operațiunilor militare și că numele și călitățile mareșalului li desemnau pentru această înaltă funcțiune. Dăr, consimțind, că trupele rusesci să fie puse sub comanda mareșalului de *Waldersee*, Țarul nu înțelege să devieze cătuși de puțin dela politica sa.

Politica germană în China.

„*Gazeta de Colonia*” publică o telegramă din *Berlin*, evident inspirată de cerourile conducătoare germane, în care se spune, că Germania a luat cu cea mai mare satisfacție cunoștința de ambele discursuri ținute în *Marsilia* de președintele republicii francesce, cari conțin întocmai aceleași cerințe, ce au fost puse de împăratul *Wilhelm*.

„D-l *Loubet*”, dîce telegrama oficiului german, „manifesteză voința firmă a a Franceiei, de a participa cu deplină hotărîre la opera armatei internaționale și a nu se lăsa a fi amăgită de păcălele ștrêngăresci ale diplomației chineze. Dăcă Chinezilor li-ar fi mai rămas un dram de minte, ar trebui astăzi să înțelegă, că supunerea necondiționată față de puteri, e singurul lucru, ce mai pot face”.

Cât privește îngrijirea, că Germania, luând comandamentul suprem, ar urmări o politică aventuriară, „*Gazeta de Colonia*” declară, că prin numirea lui *Waldersee* nu s'a adus nici o schimbare politice germane. Din contră, Germaniei i-se impune de acum datoria unei deosebite prudențe și precauțiunii; ea trebuie să-și aranjeze politica în

chip de a corăspunde încrederei, ce-i arată puterile, și a menține ast-fel, ca să-i fie asigurat consimțământul puterilor. „Faptul — continuă oficiul german — că Germania se înarmeză în mod viguros, nu are nevoie de altă explicație, decât, că vom și trebuie să ne manifestăm în China, — unde am suferit cea mai grea atingere, — într'un mod corăspunător cu poziția noastră internațională. Acesta corăspunde de altă parte unei necesități politice, cum și demnității imperiului și marilor interese economice germane, ce avem în China”.

NECROLOG. Sfășiați de durere vestim tuturor cunoșcuților și prietinelor, că fiul, fratele, cumnatul și unchiul nostru **Dr. Ioan David**, avocat și secretar al institutului de credit și economii „*Albina*”, nu mai este între cei vii. Atot-Puternicul s'a îndurat să-l cheme în 1/14 August la odihna de vecl, luându-l din mijlocul nostru, încă tînăr în etatea de abia 29 de ani.

Fie-ți mormântul limanul liniștit, pe care în viață zădarnic l'ai căutat!

Rămășițele lui pămîntesc se vor așeza spre vecinica odihnă în 3/16 August 1900 la 3 ore p. m., din casa mortuară a spitalului civil, în oimiterul gr.-oriental din Sibiu (suburbul *Iosefin*). — Rugați-vă pentru el!

Candin David și soția, ca părinți; *Dr. Alexandru Borșia*, ca cumnat; *Sabina Candin*, *Lucreția Demian*, ca frați; *Viorica*, ca nepotă.

ULTIME SCIRI.

Viena, 17 August. Se telegrafază din *Shanghai*, că trupele aliate se află deja aproape de *Peking*; ele au luat *Cenghiguan*. Chinezii au ră 500 morți și o luară la fugă spre *Tung-cin* și *Peking*.

Londra, 16 August. Lui „*Daily Express*” i-se comunică din *Hong-Cong*, că aliații au sosit în 13 l. c. înaintea zidurilor *Pekingului*. După „*Daily Telegraph*” ei au intrat deja în capitală.

Berlin, 16 August. Din *Tokio* se anunță, că în 12 Aug. Japoneseii au ocupat *Tung-Cian*, localitate numai de 10 miluri depărtare de *Peking*. Japoneseii au luat ca pradă multe arme și cereale.

DIVERSE.

Cât câștigă diariștii în America.

În Europa domnesce o idee în general esagerată asupra avantajelor profesiunii de diarist în Statele-Unite. Cu toate acestea, afară de excepțiunii brilante, unde nu se mai numără cifra dolarilor, retribuțiile diariștilor americani sunt aproape aceleași ca ale confrăților lor din Europa. În Statele-Unite apar 2200 diare zilnice, dintre cari vr'o 2000 în orașe cu mai puțin de 100,000 locuitori. La aceste diare, retribuția săptămânală variază între 25 și 100 de franci. Redactorul-șef arare-ori câștigă mai mult de 150 franci pe săptămână. În orașele cu mai mult de 100,000 locuitori, diarele își repartizează de obicei ast-fel bugetul la redacția: Directorul primesce 250 franci pe săptămână, primul redactor șef 200 fr., secundul 150, șeful reportagiului 175 fr., și așa mai departe. Cel puțin, acesta este mijlocia comună; fac excepție diarele cele mari, cari au o redacție numărînd și de prima ordine.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Gregoriu Maior*.

Cancelaria advocațională

a avocatului

Dr. Julius Orendi

e în Strada Porții Nr. 26.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cârticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă. *Ediț. IV corectată.* Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați . . . 35 cr. (+ 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 334 pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticeică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude înru onărea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto.)

Predicii pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, Vul. I. de *Em. Eft. I. Ișcu*, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărösele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul (4 lei) . . . 1 fl. 50 cr.

De același autor a apărut Vol. II. cu **„Predicii ocazionale și funebrele“**, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocaziuni (la săntirea de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru prima-ora a preotului în parochii etc. etc.) Peț. 1 fl. 70 cr.

Cuvântări bisericesti pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular *Ioan Popiu*. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul (în loc de 2 fl.) prin postă . . . 1 fl. 60 cr.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de *Ioan Popiu*. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christ.* Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicii pentru Dumineci de *Dustin Popșiu*, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„Carte de Rugăciuni, cereri și laude“ spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesc. Conține 201 pag. Prețul: legat simplu . . . . . 80 b.

- „ leg. în pânză . . . . . 1 cor. 60 b.
- „ in piele și aurit 3 cor. 20 b.
- „ in catifea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

„Pomenirea Prea on. brău. al Preasantei de Dumneșeu născătoare, scoasă din antologion séu minei și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 banii.

Cărți cu prețuri reduse.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vëndut până acum.

1) **Lascar Viorescu, O icönă a Moldovei din 1851 de Wilhelm de Kotzebue.** E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valöre în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vëndut până acum, este adă numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) **Poesii de Veronica Micle**, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. În loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) **Poesii complete** de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poesiiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) **Instrucțiunea gimnasticeii** în scölele de băeți și de fete. Cu 57 figurii în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la scöla normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.) De lipsă e mai cu sémă pentru învățatori.

5) **Originea monedelor** (a banilor) de *M. C. Sufu*, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din București. În loc de 1 leu se vinde cu 50 banii.

6) **Poesii** de *F. M. Stoicescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut

și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoșe nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) **„Vrei să te iubescă bărbatul?“** Broșura cu acest titlu conține povește practice seriöse și förte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Scrieri literare pentru popor.

„Caractere morale, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popörelor vechi și moderne“ de *Ioan Popea*, profesor. Cetitorul află în această carte (de aproape 400 pag.) o comöră nespuse de prețiosă de învățături, de mângăieri, de însufletiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal.

„Carte pentru toți“, întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcățian. Prețul 40 banii (plus 5 b. porto.)

Legende séu Basmele Romänilor adunate din gura poporului de neuitatul *P. Ispirescu*. Format 8° de 400 pag. Prețul 1 fl. 70 cr. (cu posta 1 fl. 80.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Wallace*. Tomul I conține 532 pag. și costă numai fl. —.75 cr.

Er tom II are 508 pag. și costă 70 cr. Intregul op. fl. 1.45 cr. (francat fl. 1.60 cr.)

Săpătorul de bani, comediă în trei acte, localisată de *A. Popș.* Se recomandă mai ales pentru cei ce vräu să jöce teatru. Prețul 12 cr. . . . (prin postă 14 cr.)

Vieța după mörte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misterii finței omenești și desertăciunea celor trecătoare, de *I. P. Eđiția II.* Prețul fl. —.50 cr. Cu posta 55 cr.

Noșii de iernă, novele pentru popor de *George Simu*. Conține novele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Țigani, schiță istorică lucrată pentru petrecere după mai mulți autori, de cunoscutul nostru scriitor *I. P. Reteganul*. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Merinde dela scöla, séu învățături pentru popor, de *Dr. G. Popș.* Prețul 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Poveștile Bănățului, este o carte mare cu povești din Bănat, de *G. Cătană*, împărțită în 3 tomuri. . . . Prețul 65 cr. (cu posta 70 cr.)

Musa Someșană, poesii populare din jurul Năsăudului, culese de *Iuliu Bognariu*, Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Buchetul, culegere de cântări bătrănesci și naționale de *I. Pop Reteganul*. Prețul 25 cr. (cu porto 28 cr.)

Dracul, novelă de *V. R. Buticescu*. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (cu porto 12 cr.)

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrise în versuri, de *Antoniu Popș.* Prețul 20 cr. . . (cu porto 23 cr.)

125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul*. Pr. 12 cr. cu porto 15 cr.

Opșaguri, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poesii glumețe. Pr. 40 cr. (+ p. 5 cr.)

Din trecutul Silvaniei, legende de *V. Russu*. Conține 170 pag. Prețul 30 cr. era la început 1 fl., acum (cu porto 35 cr.)

Vivia, séu Biserica din Carta gine, narațiune istorică, tradusă din italianesce de *Dr. Iuliu Dragoș*. Prețul 70 cr. (+ 5 cr. porto.)

„Preotul din Noieni“, narațiune istorică din vécul nos ru, scrisă de *Arghirobarbu*. Prețul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Părintele Nicolae, schiță din vieța preoților de *G. Simu*. Pr. 30 cr. + 3 cr. porto.)

Poesii de *V. R. Buticescu*. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Felicitări în poesii și prosă la anul nou, ziua născerei și ziua numelui, precum și vorbiri la diferite ocaziuni școlastice, de *G. Simu*. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Cartea Săteanului, de *Emanuel Părăeanu*. Conține mai multe novele populare, scrise în stil förte ușor, și printre ele mai multe poesii, mai ales satirice. Prețul 45 cr. (cu posta 50 cr.)

Suspini și zimbire, poesii și prosă, de *A. Popș.* Prețul 40 cr. (cu porto 43 cr.)

Risete și zimbete, de *T. V. Gheaja*. cu 254 de anedote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popörelor și aplicațiunea lor la națiunea noastră de Ioan Clinciu profesor în București. Prețul 1 fl. (+ prt. 5 cr.)

„Amicul bun“, colecțiune de lectură solidătoare de caracter în direcțiune religiösă-morală, tradusă de prepositul capitular *Ioan Popiu*. Prețul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Dietetica poporală, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țe ranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conține vre-o 25 figurii în text. Se vinde acum în loc de 80 cr. cu 50 cr. (+ 5 cr. porto)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Argirobarb. Conține 170 de sfaturi intelepte, scoșe din pățania vieții. Prețul 10 cr. (cu posta 12 cr.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din vieța Romänilor bihoreni, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8°. Prețul. 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit, tradusă de *Dr. T.* Prețul 30 cr. (+ 3 cr. prt.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocaziuni, de *Tit. V. Gheaja*, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 August 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.—
Renta de coröne ung. 4%	90.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.40
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4½%	99.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.20
Bonuri rurale ungare 4%	90.80
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.75
Renta de hârtie austr.	97.25
Renta de aur austr.	116.20
Losuri din 1860.	123.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.06
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	682.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	662.25
Napoleondori	19.32
Mărci imperiale	118.35
London vista.	242.50
Paris vista.	96.35
Rente de coröne austr. 4%	97.40
Note italiene	90.40

Cursul pieței Brașov.

Din 17 August 1900.

Banenota rom. Cump.	19.08	Vënd.	19.12
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.80
Napoleond'ori. Cump.	19.28	Vënd.	19.33
Galbeni Cump.	11.40	Vënd.	11.50
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Brașov

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la öra 5-8 min. dimini.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ö. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la öra 7-48 min. séra.
- IV. Tr. acc. la öra 10-26 min. séra. (Arad)

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la öra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la örele 11 a. m.
- III. Trenul accel. la öra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tr. acc. la öra 5-14 m. dim. (dela Arad).

Dela Brașov la Kezdi Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la öra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad, Ciuc-Szereda, la öra 3-20 min. nöptea.
- II. Trenul mixt la öra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la öra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zernesci (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la öra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la öra 5-26 min. p. m.
- III. Tr. mixt, la öra 9-30 min. séra.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la öra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la öra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la öra 3-15 min. p. m.

De închiriat

imediat séu cu începerea dela Sânt Mihai 4 locale frumoșe mari séu mai mici pentru

Prăvălii

în casele lui Martin Copony, colțul din Str. Vămei și Mihail-Weiss.

Informațiuni tot în aceeași casă, etagiul I. 10552-5.

CAFEA direct din Hamburg

4¾ Kilo garanț. Calitatea cea mai bună, liberă de porto, cu rambursă, séu trimiterea 1010.7-10. prețului:

Afrik. Mocca, perlbohn. . . . . C.	7.70
Santos, extra fină	7.70
Salvador, ff. verde, cu tärä	8.70
Ceylon, vënëță verde, extraf.	11.80
Goldjava, galbuie	11.20
Perlkäffee, förte fină	10.80
Arab Mocca, ff. arom.	13.20

Prețuri curente și tarifa vamală g atis. **ETTLINGER & Co. Hamburg.**

APE MINERALE

umplutură prospëtă cu prețuri de tot ieftine, se capetă în töte farmaciile din Brașov. 1047.3-6.

ANUNCIURI

(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișor administratiunii. în cazul publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scädömënt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“